

**BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
COMITETUL EXECUTIV**

HOTĂRÂREA nr.
din _____ 20__

**Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la tehnicile de diminuare
a riscului de credit utilizate de bănci**

În temeiul art.5 alin.(1) lit.d), art.11 alin.(1), art.27 alin.(1) lit.c), art.44 lit.a), art.46 lit.b) din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.297-300, art.544), cu modificările și completările ulterioare, art.67 din Legea nr.202 din 06 octombrie 2017 privind activitatea băncilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.434-439, art.727), Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul cu privire la tehnicile de diminuare a riscului de credit utilizate de bănci.
2. Regulamentul indicat la punctul 1 din prezenta hotărâre intră în vigoare la data de ____ 2018.
3. Până la data intrării în vigoare a regulamentul indicat la punctul 1 din prezenta hotărâre băncile vor asigura conformarea activității lor, inclusiv a politicilor și regulamentelor interne cu cerințele acestuia.

**Aprobat
prin Hotărârea Comitetului executiv
al Băncii Naționale a Moldovei
nr. __ din __**

**Regulament
cu privire la tehnicile de diminuare a riscului de credit utilizate de bănci**

Prezentul regulament transpune parțial Regulamentul nr.575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și firmele de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr.L 176 din 27 iunie 2013, cu modificările ulterioare.

**Titlul I.
Dispoziții generale**

Capitolul I. Noțiuni și prevederi generale

Secțiunea a 1-a. Obiect, domeniu de aplicare

1. Prezentul regulament se aplică băncilor cu sediul în Republica Moldova, sucursalelor în Republica Moldova ale băncilor din alte state, care sunt licențiate de către Banca Națională a Moldovei, denumite în continuare bănci.

2. În cazul expunerii pentru care o bancă aplică abordarea standardizată în temeiul actului normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate, banca poate recurge la diminuarea riscului de credit în conformitate cu prezentul regulament la calcularea valorilor ponderate la risc ale expunerilor în scopul prevederilor actului normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent fondurilor proprii ale băncilor și cerințelor de capital.

3. Prezentul regulament stabilește modul de determinare a efectului tehnicilor de diminuare a riscului de credit asupra calculului valorii ponderate la risc a expunerilor în cadrul utilizării abordării standardizate aferente riscului de credit, și anume:

- 1) principii pentru recunoașterea efectului tehnicilor de diminuare a riscului de credit, precum și principii care guvernează eligibilitatea tehnicilor de diminuare a riscului de credit;
- 2) formele de protecție a creditului pe care băncile le pot utiliza pentru a diminua riscul de credit;
- 3) cerințele minime pe care trebuie să le îndeplinească orice formă eligibilă de protecție a creditului pentru ca efectele sale asupra diminuării riscului de credit să fie recunoscute;
- 4) calcularea efectelor protecției eligibile a creditului asupra diminuării riscului de credit.

Secțiunea 2. Noțiuni

4. Termenii și expresiile utilizate în prezentul regulament au semnificațiile prevăzute în Legea nr.202 din 06 octombrie 2017 privind activitatea băncilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.434-439, art.727). De asemenea, în scopul prezentului regulament se utilizează următoarele noțiuni:

„acord repo” și „acord reverse repo” - orice acord în care o bancă sau contrapartea sa transferă valori mobiliare, mărfuri sau drepturi garantate referitoare la proprietatea asupra valorilor mobiliare sau a mărfurilor în cazul în care garanția respectivă este emisă de o bursă recunoscută care deține drepturile asupra valorilor mobiliare sau a mărfurilor, iar acordul nu permite unei bănci să transfere sau să depună în gaj o anumită valoare mobilă sau marfă mai multor contrapărți în același timp, cu angajamentul de a le răscumpăra, sau valori mobiliare sau mărfuri substituite cu aceleași caracteristici, la un preț specificat, la o dată viitoare precizată sau care urmează a fi precizată, de entitatea care transferă, reprezentând un acord repo pentru banca care vinde valorile mobiliare sau mărfurile și un acord reverse repo pentru banca care le cumpără;

contract în marjă (margin agreement) - un acord sau dispozițiile unui acord, conform căruia o contraparte trebuie să furnizeze garanții reale unei a doua contrapărți, atunci când o expunere a celei de-a doua contrapărți față de prima contraparte depășește un nivel specificat (prag de marjă);

diminuare a riscului de credit – tehnica folosită de o bancă pentru a reduce riscul de credit asociat unei expuneri sau unor expuneri pe care banca respectivă continuă să le dețină;

instrument asimilat mijloacelor bănești – un certificat de depozit, o obligațiune, inclusiv o obligațiune garantată, sau orice alt instrument nesubordonat, care a fost emis de o bancă, pentru care banca a primit deja plata completă și care trebuie rambursat necondiționat de către bancă la valoarea sa nominală;

obligație de referință – o obligație folosită în vederea determinării valorii de decontare în mijloace bănești a unui instrument financiar derivat de credit;

OPC-suport – organism de plasament colectiv (OPC) în ale cărui acțiuni sau unități a investit un alt OPC;

operațiune ajustată la condițiile pieței de capital – orice operațiune care dă naștere unei expuneri garantate cu garanție reală și care include o prevedere ce conferă băncii dreptul de a primi marjă (margin) cel puțin zilnic;

prag de marjă (margin threshold) - cea mai mare valoare pe care o poate atinge o expunere în curs, înainte ca o parte să aibă dreptul să solicite garanții reale;

protecție finanțată a creditului – o tehnică de diminuare a riscului de credit prin care reducerea riscului de credit asociat expunerii unei bănci derivă din dreptul respectivei bănci, în cazul intrării în stare de nerambursare a contrapărții sau producerii unor alte evenimente de credit specificate legate de contraparte, de a lichida sau de a reține unele active sau sume sau de a obține transferul sau dreptul de proprietate asupra unor active sau sume sau de a reduce valoarea expunerii la, sau de a o înlocui cu, diferența dintre valoarea expunerii și valoarea unei creanțe asupra băncii;

protecție nefinanțată a creditului – o tehnică de diminuare a riscului de credit prin care reducerea riscului de credit asociat expunerii unei bănci derivă din obligația unei părți terțe de a plăti o sumă în cazul intrării în stare de nerambursare a debitorului sau producerii unor alte evenimente de credit specificate;

bancă creditoare – banca care deține expunerea în cauză;

tranzacție de creditare garantată – orice tranzacție care dă naștere unei expuneri garantate cu garanție reală și care nu include nicio prevedere ce conferă băncii dreptul de a primi marjă (margin) cel puțin zilnic;

tranzacții de creditare în marjă (margin lending transactions) - tranzacții în care o bancă acordă credit în legătură cu achiziționarea, vânzarea, deținerea sau tranzacționarea de valori mobiliare. Tranzacțiile de creditare în marjă nu includ alte împrumuturi care sunt acoperite cu garanții reale sub formă de valori mobiliare;

tranzacție de răscumpărare - orice tranzacție derulată în baza unui „acord repo” sau a unui „acord reverse repo”;

valoarea ajustată integral a expunerii (E^)* – valoarea expunerii care rezultă după aplicarea tehnicii de diminuare a riscului aferente metodei extinse a garanțiilor financiare.

Capitolul II. Cerințe generale

Secțiunea 1. Principii pentru recunoașterea efectului tehnicilor de diminuare a riscului de credit

5. Nicio expunere pentru care o bancă obține diminuarea riscului de credit nu poate să producă o valoare ponderată la risc a expunerii mai mare decât o expunere identică pentru care o bancă nu are o diminuare a riscului de credit.

6. În cazul în care valoarea ponderată la risc a expunerii ia deja în considerare protecția creditului în temeiul actului normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate, băncile nu trebuie să țină seama de această protecție a creditului în calculele efectuate în temeiul prezentului regulament.

7. În cazul în care sunt respectate prevederile titlurilor II și III, băncile pot modifica calculul valorilor ponderate la risc ale expunerilor potrivit abordării standardizate în conformitate cu prevederile titlurilor IV, V și VI.

8. Mijloacele bănești, valorile mobiliare sau mărfurile achiziționate, luate cu împrumut sau primite în cadrul unei tranzacții de răscumpărare sau al unei operațiuni de dare sau luare de valori mobiliare sau mărfuri cu împrumut trebuie să fie tratate de către bănci ca garanții reale.

9. În cazul în care o bancă utilizează mai multe forme de diminuare a riscului de credit pentru a acoperi o singură expunere, această bancă trebuie să procedeze după cum urmează:

1) să împartă expunerea în părți acoperite de fiecare tip de instrument de diminuare a riscului de credit; și

2) să calculeze separat valoarea ponderată la risc a expunerii pentru fiecare parte obținută conform subpunctului 1), în conformitate cu dispozițiile din actul normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate și din prezentul regulament.

10. În cazul în care o bancă acoperă o singură expunere cu o protecție a creditului furnizată de un singur furnizor de protecție și acea protecție are scadențe diferite, această bancă trebuie să procedeze după cum urmează:

1) să împartă expunerea în părți acoperite de fiecare instrument de diminuare a riscului de credit; și

2) să calculeze separat valoarea ponderată la risc a expunerii pentru fiecare parte obținută conform subpunctului 1), în conformitate cu actul normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate și cu prezentul regulament.

*Secțiunea a 2-a. Principii care guvernează eligibilitatea tehnicilor
de diminuare a riscului de credit*

11. Tehnica utilizată pentru a furniza protecția creditului, împreună cu acțiunile și măsurile adoptate, precum și procedurile și politicile puse în aplicare de banca creditoare trebuie să fie de așa natură încât să genereze mecanisme de protecție a creditului care să fie eficace din punct de vedere juridic și să poată fi pusă în aplicare/executare în toate jurisdicțiile relevante.

12. La cererea Băncii Naționale a Moldovei, banca creditoare trebuie să pună la dispoziție opinia juridică independentă, scrisă și fundamentată, pentru a determina dacă mecanismul de protecție a creditului utilizat de bancă îndeplinește condițiile prevăzute la punctul 11.

13. Banca creditoare trebuie să ia toate măsurile adecvate pentru a asigura eficacitatea mecanismului de protecție a creditului și pentru a aborda riscurile legate de acest mecanism.

14. Băncile pot recunoaște protecția finanțată a creditului la calcularea efectului diminuării riscului de credit numai dacă activele pe care se bazează protecția îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

1) activele sunt incluse în lista activelor eligibile prevăzute la capitolul III secțiunile 3-5, după caz; și

2) activele sunt suficient de lichide, iar valoarea lor este suficient de stabilă în timp pentru a asigura un nivel adecvat de certitudine în ceea ce privește protecția creditului realizată, având în vedere gradul de recunoaștere permis.

15. Băncile pot recunoaște protecția finanțată a creditului la calcularea efectului diminuării riscului de credit numai dacă banca creditoare are dreptul să lichideze sau să rețină, în timp util, activele din care derivă protecția în cazul intrării în stare de nerambursare, de insolvență sau de faliment, sau în cazul altui eveniment de credit prevăzut în documentația tranzacției - al debitorului și, dacă este cazul, al depozitarului garanției reale. Gradul de corelare între valoarea activelor pe care se bazează protecția și calitatea creditului debitorului nu trebuie să fie prea mare.

16. În cazul protecției nefinanțate a creditului, un furnizor de protecție se califică drept furnizor de protecție eligibil numai dacă acesta este inclus în lista furnizorilor de protecție eligibili prevăzuți la punctul 36.

17. În cazul protecției nefinanțate a creditului, un contract de protecție se califică drept contract de protecție eligibil numai dacă îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

1) contractul este inclus în lista contractelor de protecție eligibile prevăzute la punctele 37 și 38;

2) contractul este valid din punct de vedere legal și poate fi pus în aplicare/executare în jurisdicțiile relevante, astfel încât să asigure un nivel adecvat de certitudine în ceea ce privește protecția creditului realizată, având în vedere gradul de recunoaștere permis;

3) furnizorul de protecție este inclus în lista furnizorilor de protecție eligibili.

18. Protecția creditului trebuie să respecte cerințele prevăzute în titlul III, după caz.

19. Banca trebuie să dispună de procese adecvate de gestionare a riscurilor pentru a controla acele riscuri la care poate fi expusă în urma aplicării practicilor de diminuare a riscului de credit.

20. În pofida faptului că diminuarea riscului de credit a fost luată în considerare în scopul calculării valorilor ponderate la risc ale expunerilor, băncile trebuie să continue să efectueze o evaluare completă a riscului de credit în ceea ce privește expunerea-suport și trebuie să poată demonstra Băncii Naționale a Moldovei îndeplinirea acestei cerințe. În cazul tranzacțiilor de răscumpărare și al operațiunilor de dare sau luare de valori mobiliare ori mărfuri cu împrumut, se consideră, numai în scopul prezentului punct, că expunerea-suport reprezintă valoarea netă a expunerii.

Titlul II.

Forme eligibile de diminuare a riscului de credit

Capitolul III. Protecția finanțată a creditului

Secțiunea 1. Compensarea bilanțieră

21. Compensarea bilanțieră a creanțelor reciproce între o bancă și contrapartea sa poate fi utilizată de către bancă ca formă eligibilă de diminuare a riscului de credit.

22. Fără a aduce atingere secțiunii 2 din prezentul capitol, eligibilitatea compensării bilanțiere se limitează la soldurile reciproce de mijloace bănești între o bancă și contrapartea care are o evaluare a creditului efectuată de o ECAI, pe care Banca Națională a Moldovei a asociat-o cel puțin cu nivelul 3 de calitate a creditului, în conformitate cu normele de ponderare la risc a expunerilor față de bănci, prevăzute în actul normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate. Băncile pot modifica valorile ponderate la risc ale expunerilor numai în cazul creditelor și al depozitelor pe care le-au primit ele însele și care fac obiectul unui acord de compensare bilanțieră.

Secțiunea a 2-a. Acorduri-cadru de compensare care acoperă tranzacții de răscumpărare sau operațiuni de dare sau luare de valori mobiliare sau mărfuri cu împrumut sau alte operațiuni ajustate la condițiile pieței de capital

23. Băncile care adoptă metoda extinsă a garanțiilor financiare prevăzută la capitolul VIII secțiunea 5 pot lua în considerare efectele contractelor de compensare bilaterală, care acoperă tranzacții de răscumpărare, operațiuni de dare sau luare de valori mobiliare sau mărfuri cu împrumut, sau alte operațiuni ajustate la condițiile pieței de capital cu o contraparte.

24. Garanțiile reale acceptate și valorile mobiliare sau mărfurile luate cu împrumut în cadrul unor astfel de acorduri sau tranzacții stipulate la punctul 23 trebuie să respecte cerințele de eligibilitate pentru garanții reale prevăzute la secțiunile 3 și 4 din prezentul capitol.

Secțiunea a 3-a. Eligibilitatea garanțiilor reale în cadrul

25. Băncile pot utiliza următoarele elemente drept garanții reale eligibile în cadrul tuturor abordărilor și metodelor:

1) mijloace bănești sub formă de depozit sau instrumente asimilate mijloacelor bănești deținute la banca creditoare, la care contrapartea dispune de o evaluare a creditului efectuată de o ECAI, pe care Banca Națională a Moldovei a asociat-o cel puțin cu nivelul 3 de calitate a creditului, în conformitate cu normele de ponderare la risc a expunerilor față de bănci, prevăzute în actul normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate;

2) hârtii de valoare de stat și certificatele Băncii Naționale a Moldovei;

3) titluri de datorie emise de administrații centrale sau bănci centrale, altele decât cele specificate la subpunctul 2), având o evaluare a creditului efectuată de o societate de evaluare externă a creditului (ECAI) sau de o agenție de creditare a exportului, recunoscute ca eligibile în sensul actului normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate, pe care Banca Națională a Moldovei a asociat-o cu nivelul 4 de calitate a creditului sau cu un nivel superior, în conformitate cu normele de ponderare la risc a expunerilor față de administrații centrale și bănci centrale, prevăzute în regulamentul menționat;

4) titluri de datorie emise de bănci, aceste titluri având o evaluare a creditului efectuată de o ECAI, pe care Banca Națională a Moldovei a asociat-o cu nivelul 3 de calitate a creditului sau cu un nivel superior, în conformitate cu normele de ponderare la risc a expunerilor față de bănci, prevăzute în actul normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate;

5) titluri de datorie emise de alte entități, aceste titluri având o evaluare a creditului efectuată de o ECAI, pe care Banca Națională a Moldovei a asociat-o cu nivelul 3 de calitate a creditului sau cu un nivel superior, în conformitate cu normele de ponderare la risc a expunerilor față de societăți, prevăzute la actului normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate;

6) titluri de datorie care au o evaluare pe termen scurt a creditului efectuată de o ECAI, pe care Banca Națională a Moldovei a asociat-o cu nivelul 3 de calitate a creditului sau cu un nivel superior, în conformitate cu normele de ponderare la risc a expunerilor pe termen scurt, prevăzute în actul normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate;

7) titluri de capital sau obligațiuni convertibile incluse într-un indice principal;

8) aur.

26. În scopul punctului 25 subpunctul 3), titlurile de datorie emise de administrații centrale sau bănci centrale, de asemenea, includ următoarele:

1) titluri de datorie emise de entități din sectorul public, dacă expunerile față de acestea se tratează ca expuneri față de administrația centrală, în conformitate cu actul normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate;

2) titlurile de datorie emise de bănci de dezvoltare multilaterală, cărora li se atribuie o pondere de risc de 0 % în temeiul actului normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate;

3) titlurile de datorie emise de organizații internaționale, cărora li se atribuie o pondere de risc de 0 % în conformitate cu actul normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate.

27. În scopul punctului 25 subpunctul 4), titlurile de datorie emise de bănci, de asemenea, includ următoarele:

1) titlurile de datorie emise de administrații regionale sau autorități locale, altele decât cele menționate la punctul 26 subpunctul 1);

2) titlurile de datorie emise de entități din sectorul public, în cazul în care expunerile față de acestea sunt tratate în conformitate cu actul normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate;

3) titlurile de datorie emise de bănci de dezvoltare multilaterală, altele decât cele cărora li se atribuie o pondere de risc de 0 % în temeiul actului normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate.

4) titlurile de datorie emise de bănci/societăți de investiții din statele străine, în cazul în care expunerile față de acestea se tratează ca expuneri față de bănci, conform actului normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate.

28. O bancă poate utiliza drept garanții reale eligibile titluri de datorie emise de alte bănci, titlurile în cauză neavând o evaluare a creditului efectuată de o ECAI, în cazul în care aceste titluri de datorie îndeplinesc cumulativ următoarele criterii:

1) acestea sunt cotate la o bursă recunoscută;

2) acestea se califică drept datorie cu rang prioritar;

3) toate celelalte emisiuni evaluate ale băncii emitente, care au același rang și au o evaluare a creditului efectuată de o ECAI, pe care Banca Națională a Moldovei a asociat-o cu nivelul 3 de calitate a creditului sau cu un nivel superior, în conformitate cu normele de ponderare la risc a expunerilor față de bănci sau a expunerilor pe termen scurt, prevăzute în actul normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate;

4) banca creditoare nu deține nicio informație care să justifice faptul că emisiunea are o evaluare a creditului inferioară celei indicate la subpunctul 3);

5) lichiditatea pe piață a instrumentului este suficientă pentru aceste scopuri.

29. În ceea ce privește punctul 25 subpunctele 3)-6), dacă titlul de datorie are două evaluări ale creditului efectuate de ECAI, băncile aplică evaluarea mai puțin favorabilă. Dacă titlul de datorie are mai mult de două evaluări ale creditului efectuate de ECAI, băncile aplică două cele mai favorabile evaluări. Dacă două cele mai favorabile evaluări ale creditului sunt diferite, băncile aplică evaluarea mai puțin favorabilă dintre cele două.

Secțiunea a 4-a. Extinderea eligibilității garanțiilor reale în cadrul metodei extinse a garanțiilor financiare

30. În plus față de garanțiile reale stabilite la secțiunea 3 din prezentul capitol, dacă o bancă aplică metoda extinsă a garanțiilor financiare prevăzută la capitolul VIII secțiunea 5, această bancă poate utiliza următoarele elemente drept garanții reale eligibile:

1) titluri de capital sau obligațiuni convertibile, neincluse într-un indice principal, dar tranzacționate pe o bursă recunoscută;

2) unități sau acțiuni deținute în OPC, în cazul în care sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) unitățile sau acțiunile au o cotație publică zilnică a prețului;

b) OPC se limitează la investiții în instrumente care sunt eligibile pentru recunoaștere în temeiul punctelor 25 și 28 și la investiții în elementele menționate la subpunctul 1) din prezentul punct.

31. În cazul în care un OPC investește în unitățile sau acțiunile altui OPC, condițiile prevăzute la punctul 30 subpunctele 1) și 2) se aplică la fel oricărui astfel de OPC-suport.

32. Utilizarea de către un OPC a instrumentelor financiare derivate pentru acoperirea împotriva riscurilor a investițiilor permise nu trebuie să afecteze eligibilitatea ca garanții reale a unităților sau a acțiunilor deținute în acest organism.

33. În cazul în care OPC sau oricare OPC-suport nu este limitat la investiții în instrumente care sunt eligibile pentru recunoaștere în temeiul punctelor 25 și 28 și la investiții în elementele menționate la punctul 30 subpunctul 1), băncile pot utiliza unitățile sau acțiunile pe care le dețin în acest OPC drept garanții reale pentru o sumă egală cu valoarea activelor eligibile deținute de OPC respectiv, presupunând că acest OPC sau oricare din OPC-urile-suport ale acestuia au investit în active neeligibile în măsura maximă permisă de mandatele lor.

34. În cazul în care activele neeligibile ale OPC pot avea o valoare negativă din cauza datoriilor sau a datoriilor contingente care rezultă din dreptul de proprietate, băncile trebuie să procedeze după cum urmează:

- 1) să calculeze valoarea totală a activelor neeligibile ale OPC; și
- 2) dacă suma obținută conform subpunctului 1) este negativă, să scadă valoarea absolută a acestei sume din valoarea totală a activelor eligibile ale OPC.

Secțiunea a 5-a. Alte tipuri de protecție finanțată a creditului

35. Băncile pot utiliza următoarele alte tipuri de protecție finanțată a creditului drept garanții reale eligibile:

1) mijloacele bănești sub formă de depozit constituit la o bancă terță, din Republica Moldova, sau o bancă care are o evaluare a creditului efectuată de o ECAI, pe care Banca Națională a Moldovei a asociat-o cu nivelul 3 de calitate a creditului sau cu un nivel superior, în conformitate cu normele de ponderare la risc a expunerilor față de bănci sau a expunerilor pe termen scurt, prevăzute în actul normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate sau instrumentele asimilate mijloacelor bănești deținute de respectiva bancă terță, cu condiția că mijloacele bănești /instrumentele respective sunt constituite/deținute în alt regim decât cel de custodie și sunt gajate în favoarea băncii creditoare;

2) instrumentele emise de bănci terțe/societăți de investiții care au o evaluare a creditului efectuată de o ECAI, pe care Banca Națională a Moldovei a asociat-o cu nivelul 3 de calitate a creditului sau cu un nivel superior, în conformitate cu normele de ponderare la risc a expunerilor față de bănci sau a expunerilor pe termen scurt, prevăzute în actul normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate, care vor fi răscumpărate de aceste bănci /societăți la cerere.

Capitolul IV. Protecția nefinanțată a creditului

36. Băncile pot recurge la următoarele părți în calitate de furnizori eligibili de protecție nefinanțată a creditului:

- 1) administrații centrale și bănci centrale;
- 2) administrații regionale sau autorități locale;
- 3) bănci de dezvoltare multilaterală;

4) organizații internaționale, dacă expunerilor față de acestea se atribuie o pondere de risc de 0% în temeiul actului normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate;

5) entități din sectorul public, tratate în conformitate cu actul normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate;

6) bănci care au o evaluare a creditului efectuată de o ECAI, pe care Banca Națională a Moldovei a asociat-o cu nivelul 3 de calitate a creditului sau cu un nivel superior, în conformitate cu normele de ponderare la risc a expunerilor față de bănci sau a expunerilor pe termen scurt, prevăzute în actul normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate;

7) alte persoane juridice, inclusiv întreprinderi-mamă ale băncii, filialele ale băncii și persoane juridice afiliate ale băncii, dacă aceste alte persoane juridice dispun de o evaluare a creditului efectuată de o ECAI, pe care Banca Națională a Moldovei a asociat-o cu nivelul 3 de calitate a creditului sau cu un nivel superior, în conformitate cu normele de ponderare la risc a expunerilor față de bănci sau a expunerilor pe termen scurt, prevăzute în actul normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate;

8) contrapărțile centrale (CPC).

37. Băncile pot utiliza garanții personale ca protecție nefinanțată a creditului eligibilă.

Capitolul V. Tipuri eligibile de instrumente financiare derivate de credit

38. Băncile pot utiliza ca protecție a creditului eligibilă următoarele tipuri de instrumente financiare derivate de credit, precum și instrumente care pot fi compuse din astfel de instrumente financiare derivate de credit sau cele care sunt efectiv similare din punct de vedere economic:

- 1) instrumente de tip credit default swap;
- 2) instrumente de tip total return swap;
- 3) instrumente de tip credit linked note, în măsura finanțării lor în mijloace bănești.

39. În cazul în care o bancă cumpără protecția creditului prin intermediul unui instrument de tip total return swap și înregistrează plățile nete primite aferente swapului ca venit net, dar nu înregistrează deteriorarea corespunzătoare a valorii activului protejat, fie prin reducerea valorii juste, fie prin suplimentarea rezervelor, protecția creditului respectivă nu se califică drept protecție a creditului eligibilă.

40. Dacă o bancă efectuează o acoperire internă împotriva riscului utilizând un instrument financiar derivat de credit, pentru ca protecția creditului să se califice drept protecție a creditului eligibilă în sensul prezentului regulament, riscul de credit transferat în portofoliul de tranzacționare trebuie transferat în exterior uneia sau mai multor părți terțe.

41. Dacă s-a efectuat o acoperire internă împotriva riscului în conformitate cu punctul 40, și cerințele prevăzute în prezentul regulament au fost îndeplinite, băncile trebuie să aplice regulile stabilite în titlurile IV – VI la calculul valorilor ponderate la risc ale expunerilor, în cazul în care băncile cumpără o protecție nefinanțată a creditului.

Titlul III. Cerințe

Capitolul VI. Cerințe pentru protecția finanțată a creditului

Secțiunea 1. Cerințe pentru acordurile de compensare

42. Acordurile de compensare bilanțieră, altele decât acordurile-cadru de compensare menționate la punctul 43, se califică drept formă eligibilă de diminuare a riscului de credit, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- 1) acele acorduri sunt valide din punct de vedere legal și pot fi puse în aplicare/executare în toate jurisdicțiile relevante, inclusiv în cazul insolvenței sau al falimentului unei contrapărți;
- 2) băncile sunt în măsură să identifice în orice moment activele și datoriile care fac obiectul acestor acorduri;
- 3) băncile monitorizează și controlează pe bază continuă riscurile asociate încetării protecției creditului;
- 4) băncile monitorizează și controlează pe bază continuă expunerile relevante pe bază netă.

43. Acordurile-cadru de compensare care acoperă tranzacții de răscumpărare, operațiuni de dare sau luare de valori mobiliare sau mărfuri cu împrumut, sau alte operațiuni ajustate la condițiile pieței de capital se califică drept formă eligibilă de diminuare a riscului de credit dacă garanțiile reale furnizate în temeiul acestor acorduri respectă toate cerințele prevăzute la punctele 45-49 și dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- 1) acordurile sunt valide din punct de vedere legal și pot fi puse în aplicare/executare în toate jurisdicțiile relevante, inclusiv în cazul falimentului sau al insolvenței contrapărții;
- 2) acordurile asigură părții care și-a îndeplinit obligațiile dreptul de a rezilia și de a închide în cel mai scurt timp toate tranzacțiile acoperite de acord, în cazul intrării în stare de nerambursare, inclusiv în cazul falimentului sau al insolvenței contrapărții;
- 3) acordurile prevăd compensarea câștigurilor și a pierderilor aferente tranzacțiilor închise în baza unui acord, astfel încât o singură sumă netă să fie datorată de o parte celeilalte.

Secțiunea a 2-a. Cerințe pentru garanțiile financiare

44. În cadrul tuturor abordărilor și metodelor, garanțiile financiare și aurul se califică drept garanții reale eligibile, dacă sunt îndeplinite toate cerințele prevăzute la punctele 45-49.

45. Între calitatea creditului debitorului și valoarea garanției reale nu trebuie să existe o corelație pozitivă semnificativă. În cazul în care valoarea garanției reale este redusă în mod semnificativ, aceasta nu trebuie să presupună în sine o deteriorare semnificativă a calității creditului debitorului. În cazul în care calitatea creditului debitorului devine critică, aceasta nu trebuie să presupună în sine o reducere semnificativă a valorii garanției reale.

46. Instrumente financiare emise de debitor sau de orice altă entitate din grup nu se califică drept garanții reale eligibile.

47. Băncile trebuie să îndeplinească toate cerințele contractuale și legale privind punerea în aplicare/executare a contractelor de garanție reală potrivit legislației care guvernează drepturile lor asupra garanției reale și să ia toate măsurile necesare pentru a asigura punerea în aplicare/executare.

48. Băncile trebuie să efectueze o analiză juridică, considerată suficientă pentru a confirma că contractele de garanție reală pot fi puse în aplicare/executare în toate jurisdicțiile relevante.

Băncile trebuie să reevalueze astfel de analiză, dacă este necesar, pentru a asigura în permanență punerea în aplicare/executare a contractelor menționate.

49. Băncile trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele cerințe operaționale:

1) să documenteze în mod corespunzător contractele de garanție reală și să dispună de proceduri clare și solide pentru executarea în timp util a garanției reale;

2) să aplice proceduri și procese solide de control al riscurilor care decurg din utilizarea garanției reale, inclusiv al riscurilor de protecție nereușită sau redusă a creditului, al riscurilor de evaluare, al riscurilor asociate rezilierii protecției creditului, al riscului de concentrare care rezultă din utilizarea garanției reale, precum și al interacțiunii acestora cu profilul general de risc al băncii;

3) să dispună de politici și practici documentate privind tipurile de garanții reale acceptate și valorile acestora;

4) să calculeze valoarea de piață a garanției reale și să o revizuiască în mod corespunzător, cel puțin o dată la șase luni și ori de câte ori au motive să considere că a avut loc o scădere semnificativă a valorii de piață a garanției reale;

5) în cazul în care garanția reală este deținută de o parte terță - să întreprindă măsurile rezonabile pentru a se asigura că partea terță separă garanția reală de activele proprii;

6) să se asigure că alocă resurse suficiente pentru buna funcționare a contractelor în marjă cu contrapărțile pentru instrumente financiare derivate extrabursiere și pentru finanțarea pe bază de valori mobiliare, măsurată prin promptitudinea și acuratețea apelurilor lor în marjă lansate și prin timpul de răspuns la apelurile în marjă primite;

7) să dispună de politici de gestionare a garanțiilor reale pentru a controla, monitoriza și raporta următoarele:

a) riscurile la care se expun prin contractele în marjă;

b) riscul de concentrare a anumitor tipuri de active utilizate ca garanția reală;

c) reutilizarea garanțiilor reale, inclusiv lipsa potențială de lichidități care rezultă din reutilizarea garanțiilor reale primite de la contrapărți;

d) renunțarea la drepturile asupra garanțiilor reale furnizate contrapărților.

50. În plus față de îndeplinirea tuturor cerințelor prevăzute la punctele 45-49, pentru ca garanțiile financiare să fie calificate drept garanții reale eligibile în cadrul metodei simple a garanțiilor financiare, scadența reziduală a protecției trebuie să fie cel puțin la fel de lungă ca scadența reziduală a expunerii.

Secțiunea a 3-a. Cerințe pentru alte tipuri de protecție finanțată a creditului

51. Mijloacele bănești sub formă de depozit constituit la o bancă terță sau instrumentele asimilate mijloacelor bănești deținute de banca terță, prevăzute la punctul 35 subpunctul 1) sunt eligibile pentru tratamentul prevăzut la punctul 108, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

1) creanța debitorului față de banca terță este, în mod transparent, gajată în favoarea băncii creditoare sau cesionată acesteia, iar acest gaj sau această cesiune este validă din punct de vedere legal și poate fi pusă în aplicare/executare în toate jurisdicțiile relevante și este necondiționată și irevocabilă;

2) gajul sau cesiunea sunt notificate băncii terțe;

3) în urma notificării, banca terță poate efectua plăți numai către banca creditoare, sau către alte părți numai cu acordul prealabil al băncii creditoare.

Capitolul VII. Cerințe pentru protecția nefinanțată a creditului

și instrumentele de tip credit linked note

Secțiunea 1. Cerințe comune pentru garanțiile personale și instrumentele financiare derivate de credit

52. Prezenta secțiune stabilește cerințe care sunt comune pentru garanțiile personale și instrumentele financiare derivate de credit și care trebuie să fie îndeplinite concomitent cu cerințele specifice stabilite la secțiunea 3 din prezentul capitol pentru garanțiile personale și la secțiunea 4 din prezentul capitol pentru instrumentele financiare derivate de credit.

53. Sub rezerva punctului 57, protecția creditului care rezultă dintr-o garanție personală sau dintr-un instrument financiar derivat de credit se califică drept protecție nefinanțată a creditului eligibilă, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- 1) protecția creditului este directă;
- 2) nivelul de protecție a creditului este clar definit și incontestabil;
- 3) contractul de protecție a creditului nu cuprinde nicio clauză a cărei îndeplinire se află în afara controlului direct al băncii și care:
 - a) ar permite furnizorului de protecție să denunțe unilateral protecția;
 - b) ar crește costul efectiv al protecției ca rezultat al deteriorării calității creditului expunerii protejate;
 - c) ar putea împiedica furnizorul de protecție de obligația de a plăti în timp util în cazul în care debitorul inițial nu efectuează plățile datorate sau în cazul în care contractul de leasing a expirat din punct de vedere a recunoașterii valorii reziduale garantate în temeiul actului normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate;
 - d) ar putea permite reducerea duratei protecției creditului de către furnizorul de protecție;
- 4) contractul de protecție a creditului este valid din punct de vedere legal și poate fi pus în aplicare/executare în toate jurisdicțiile care sunt relevante la momentul încheierii contractului de credit.

54. Banca trebuie să dispună de sisteme de gestionare a eventualelor concentrări ale riscului generate de utilizarea garanțiilor personale și a instrumentelor financiare derivate de credit. O bancă trebuie să poată demonstra Băncii Naționale a Moldovei, într-un mod pe care aceasta îl consideră satisfăcător, cum strategia sa privind utilizarea instrumentelor financiare derivate de credit și a garanțiilor personale interacționează cu gestionarea profilului său general de risc.

55. O bancă trebuie să îndeplinească toate cerințele contractuale și legale privind punerea în aplicare/executare a protecției nefinanțate a creditului în temeiul legii aplicabile dreptului său asupra protecției creditului și să ia toate măsurile necesare pentru a asigura punerea în aplicare/executare.

56. Banca trebuie să efectueze o analiză juridică, considerată suficientă pentru a confirma că protecția nefinanțată a creditului poate fi pusă în aplicare/executare în toate jurisdicțiile relevante. Banca trebuie să repete o astfel de analiză, dacă este necesar, pentru a asigura în permanență punerea în aplicare/executare a protecției nefinanțate a creditului.

Secțiunea a 2-a. Contragarantii furnizate de stat și de alte entități din sectorul public

57. Băncile pot trata expunerile menționate la punctul 58 ca fiind acoperite de o garanție personală furnizată de entitățile indicate la același punct, cu condiția că sunt satisfăcute cumulativ următoarele cerințe:

- 1) contragaranția acoperă toate elementele de risc de credit ale creanței;
- 2) atât garanția personală inițială, cât și contragaranția îndeplinesc cerințele pentru garanțiile personale prevăzute la secțiunea 1 din prezentul capitol și la punctul 60, cu excepția faptului că o contragaranție nu este necesar să fie directă;
- 3) acoperirea este solidă și să nu existe date istorice care să indice faptul că acoperirea aferentă contragaranției este mai puțin eficientă comparativ cu cea a garanției personale directe care ar fi furnizată de entitatea în cauză.

58. Tratatul prevăzut la punctul 57 se aplică expunerilor acoperite de o garanție personală care, la rândul său, este contragarantată de oricare din următoarele entități:

- 1) o administrație centrală sau o bancă centrală;
- 2) o administrație regională sau o autoritate locală;
- 3) o entitate din sectorul public, în cazul în care creanțele față de aceasta sunt tratate ca creanțele față de administrația centrală în conformitate cu actul normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate;
- 4) o bancă multilaterală de dezvoltare sau o organizație internațională, cărora li se atribuie o pondere de risc de 0 % în conformitate cu actul normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate;
- 5) o entitate din sectorul public, în cazul în care creanțele față de aceasta sunt tratate în conformitate cu actul normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate.

59. Băncile aplică tratamentul prevăzut la punctul 57 și în cazul unei expuneri care nu este contragarantată de oricare din entitățile indicate la punctul 58, atunci când contragaranția acestei expuneri este la rândul său direct garantată de una din entitățile respective și condițiile enumerate la punctul 57 sunt îndeplinite.

Secțiunea a 3-a. Cerințe suplimentare pentru garanțiile personale

60. Garanțiile personale se califică drept protecție nefinanțată a creditului eligibilă, dacă sunt îndeplinite cumulativ toate condițiile prevăzute la secțiunea 1 din prezentul capitol și toate următoarele condiții:

- 1) în caz de intrare în stare de nerambursare sau în caz de neplată de către contraparte, banca creditoare are dreptul să urmărească, în timp util, garantul pentru orice sume datorate în temeiul creanței pentru care este furnizată protecția, și efectuarea plății de către garant nu este condiționată de obligația băncii creditoare de a urmări în prealabil debitorul. În cazul protecției nefinanțate a creditului care acoperă credite ipotecare locative, cerințele prevăzute la punctul 53 subpunctul 3) lit.c) și la prima propoziție din prezentul subpunct trebuie îndeplinite numai într-un termen de 24 de luni;
- 2) garanția personală este o obligație documentată explicit, asumată de garant;
- 3) una din următoarele condiții este îndeplinită:
 - a) garanția personală acoperă toate tipurile de plăți așteptate a fi efectuate de debitor în temeiul creanței;
 - b) dacă anumite tipuri de plată sunt excluse de la acoperirea furnizată de garanție personală, banca creditoare a ajustat valoarea garanției pentru a reflecta acoperirea limitată.

61. În cazul garanțiilor personale furnizate în cadrul schemelor de garantare reciprocă sau al celor furnizate sau contragarantate de către entitățile enumerate la punctul 58, cerințele prevăzute la punctul 60 subpunctul 1) se consideră satisfăcute, dacă una din următoarele condiții este îndeplinită:

1) banca creditoare are dreptul de a obține în timp util din partea garantului o plată provizorie care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) plata provizorie reprezintă o estimare riguroasă a valorii pierderii pe care ar putea să o suporte banca creditoare, incluzând pierderile rezultate din neplata dobânzii și a altor tipuri de plată pe care debitorul are obligația să le efectueze;

b) plata provizorie este proporțională cu acoperirea furnizată de garanția personală;

2) banca creditoare demonstrează Băncii Naționale a Moldovei că efectele garanției personale, justifică aplicarea care trebuie să acopere, de asemenea, pierderile rezultate din neplata dobânzii și a altor tipuri de plăți pe care debitorul are obligația să le efectueze, unui astfel de tratament.

Secțiunea a 4-a. Cerințe suplimentare pentru instrumentele financiare derivate de credit

62. Instrumentele financiare derivate de credit se califică drept protecție nefinanțată a creditului eligibilă, dacă sunt îndeplinite cumulativ toate condițiile prevăzute la secțiunea 1 din prezentul capitol și toate următoarele condiții:

1) evenimentele de credit specificate în contractul aferent instrumentului financiar derivat de credit includ:

a) neplata sumelor datorate conform condițiilor, în vigoare la momentul neplății, aferente obligației-suport, cu o perioadă de grație egală cu perioada de grație a obligației-suport, sau mai scurtă decât aceasta;

b) falimentul, insolvabilitatea sau incapacitatea debitorului de a-și plăti datoriile sale, sau imposibilitatea acestuia ori recunoașterea în scris a incapacității acestuia de a-și plăti în general datoriile sale pe măsură ce acestea devin scadente, precum și evenimente similare;

c) restructurarea obligației-suport, care implică anularea sau amânarea plății principalului, a dobânzii sau a comisioanelor și are ca rezultat un eveniment de pierdere din credit;

2) în cazul în care instrumentele financiare derivate de credit permit decontarea în mijloace bănești:

a) băncile aplică un proces riguros de evaluare în vederea estimării corecte a pierderii;

b) se specifică în mod clar perioada în care trebuie obținute evaluările obligației-suport după apariția unui eveniment de credit;

3) dacă efectuarea decontării implică dreptul și capacitatea cumpărătorului de protecție de a transfera obligația-suport furnizorului de protecție, condițiile aferente obligației-suport trebuie să prevadă faptul că orice consimțământ necesar pentru un astfel de transfer nu poate fi refuzat în mod nejustificat;

4) identitatea părților care au responsabilitatea de a stabili dacă a avut loc un eveniment de credit este precizată în mod clar;

5) determinarea apariției unui eveniment de credit nu este responsabilitatea exclusivă a furnizorului de protecție;

6) cumpărătorul de protecție are dreptul sau capacitatea de a informa furnizorul de protecție în legătură cu producerea unui eveniment de credit.

63. Dacă evenimentele de credit nu includ restructurarea obligației-suport, după cum se precizează la punctul 62 subpunctul 1) lit.c), protecția creditului poate fi totuși eligibilă, cu condiția reducerii valorii, astfel cum se specifică la punctul 111.

64. Se permite existența unei neconcordanțe între obligația-suport și obligația de referință aferentă instrumentului financiar derivat de credit sau între obligația-suport și obligația utilizată pentru a stabili dacă a avut loc un eveniment de credit, numai dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

1) obligația de referință sau obligația utilizată pentru a stabili dacă a avut loc un eveniment de credit, după caz, are același rang ca obligația-suport sau are un rang inferior în raport cu aceasta;

2) obligația-suport și obligația de referință sau obligația utilizată pentru a stabili dacă a avut loc un eveniment de credit, după caz, au același debitor și există clauze care pot fi puse în aplicare/executare din punct de vedere juridic de declarare simultană a stării de nerambursare sau a exigibilității obligațiilor (clauze de tip cross-default sau cross-acceleration).

Titlul IV.

Calculul efectelor diminuării riscului de credit

Capitolul VIII. Calculul efectelor în cazul protecției finanțate a creditului

Secțiunea 1. Compensarea bilanțieră și instrumente de tip credit linked note

65. Creditele acordate de către banca creditoare și depozitele constituite la banca creditoare care fac obiectul compensării bilanțiere trebuie tratate de către banca respectivă drept garanții reale sub formă de mijloace bănești în scopul calculării efectului protecției finanțate a creditului pentru acele credite și depozite ale băncii creditoare ce fac obiectul compensării bilanțiere care sunt denumite în aceeași monedă.

66. Investițiile în instrumente de tip credit linked note emise de banca creditoare pot fi tratate drept garanții reale sub formă de mijloace bănești în scopul calculării efectului protecției finanțate a creditului în conformitate cu prezentul capitol, cu condiția ca instrumentul de tip credit default swap inclus în instrumentul de tip credit linked note să fie calificat drept protecție nefinanțată a creditului eligibilă.

67. Pentru a stabili dacă instrumentul de tip credit default swap inclus în instrumentul de tip credit linked note se califică drept protecție nefinanțată a creditului eligibilă, banca poate considera că condiția prevăzută la punctul 17 subpunctul 3) este îndeplinită.

Secțiunea a 2-a. Utilizarea abordării bazate pe ajustări de volatilitate reglementate în cazul acordurilor-cadru de compensare

68. Atunci când băncile calculează valoarea ajustată integral a expunerii (E^*) pentru expunerile care fac obiectul unui acord-cadru de compensare eligibil ce acoperă tranzacțiile de răscumpărare sau operațiunile de dare sau luare de valori mobiliare sau mărfuri cu împrumut sau alte operațiuni ajustate la condițiile pieței de capital, acestea trebuie să calculeze ajustările de volatilitate pe care trebuie să le aplice, utilizând abordarea bazată pe ajustări de volatilitate reglementate, astfel cum se prevede la secțiunile 5-7 din prezentul capitol pentru metoda extinsă a garanțiilor financiare.

69. În vederea calculării valorii ajustate integral a expunerii (E^*), băncile trebuie să procedeze după cum urmează:

1) să calculeze poziția netă în fiecare grup de valori mobiliare sau în fiecare tip de marfă prin scăderea sumei indicate la lit.b) din suma menționată la lit.a) din prezentul subpunct:

a) valoarea totală a unui grup de valori mobiliare sau de mărfuri de același tip, date cu împrumut, vândute sau furnizate în cadrul acordului-cadru de compensare;

b) valoarea totală a unui grup de valori mobiliare sau de mărfuri de același tip, luate cu împrumut, achiziționate sau primite în cadrul acordului-cadru de compensare;

2) să calculeze poziția netă în fiecare monedă, alta decât moneda de decontare a acordului-cadru de compensare, prin scăderea sumei indicate la lit.b) din suma menționată la lit.a) din prezentul subpunct:

a) suma dintre valoarea totală a valorilor mobiliare denominate în anumită monedă date cu împrumut, vândute sau furnizate în cadrul acordului-cadru de compensare și suma mijloacelor bănești în moneda respectivă date cu împrumut sau transferate în cadrul acordului respectiv;

b) suma dintre valoarea totală a valorilor mobiliare denominate în anumită monedă luate cu împrumut, achiziționate sau primite în cadrul acordului-cadru de compensare și suma mijloacelor bănești în moneda respectivă luate cu împrumut sau primite în cadrul acordului respectiv;

3) să aplice ajustarea de volatilitate adecvată unui anumit grup de valori mobiliare sau unei poziții bănești valorii absolute a poziției nete pozitive sau negative în valorile mobiliare din grupul respectiv;

4) să aplice ajustarea de volatilitate pentru riscul valutar (fx) poziției nete pozitive sau negative în fiecare monedă, alta decât moneda de decontare a acordului-cadru de compensare.

70. Băncile trebuie să calculeze valoarea ajustată integral a expunerii (E^*) conform următoarelor formule:

$$E^* = \max \left\{ 0, \left(\sum_i E_i - \sum_i C_i \right) + \sum_j |E_j^{\text{sec}}| \cdot H_j^{\text{sec}} + \sum_k |E_k^{\text{fx}}| \cdot H_k^{\text{fx}} \right\}$$

unde:

E_i = valoarea expunerii pentru fiecare expunere separată i din cadrul acordului, care s-ar aplica în lipsa protecției creditului;

C_i = valoarea valorilor mobiliare din fiecare grup sau a mărfurilor de același tip, luate cu împrumut, achiziționate sau primite, sau mijloace bănești luate cu împrumut sau primite pentru fiecare expunere i ;

E_j^{sec} = poziția netă (pozitivă sau negativă) într-un grup dat de valori mobiliare j ;

E_k^{fx} = poziția netă (pozitivă sau negativă) într-o monedă dată k , alta decât moneda de decontare a acordului, astfel cum este calculată în conformitate cu punctul 69 subpunctul 2);

H_j^{sec} = ajustarea de volatilitate adecvată unui anumit grup de valori mobiliare j ;

H_k^{fx} = ajustarea de volatilitate aferentă riscului valutar pentru moneda k , calculată în conformitate cu secțiunea 6 din prezentul capitol.

71. În vederea calculării valorilor ponderate la risc ale expunerilor pentru tranzacțiile de răscumpărare, sau pentru operațiunile de dare sau luare de valori mobiliare sau mărfuri cu împrumut, sau pentru alte operațiuni ajustate la condițiile pieței de capital, acoperite de acorduri-cadru de compensare, băncile trebuie să utilizeze valoarea ajustată integral a expunerii (E^*), astfel cum este calculată în conformitate cu punctul 70, ca valoare a expunerii față de contraparte, care rezultă din tranzacțiile ce fac obiectul acordului-cadru de compensare, în sensul actului normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate.

72. În scopul punctelor 69 și 70, „grup de valori mobiliare” înseamnă valori mobiliare care sunt emise de aceeași entitate, au aceeași dată de emitere și aceeași scadență și sunt supuse

acelorași termeni și condiții și acelorași perioade de lichidare cum este indicat la Secțiunea 6 din prezentul capitol, după caz.

*Secțiunea a 3-a. Dispoziții generale cu privire la metodele aplicabile
în cazul garanțiilor financiare*

73. Pentru calculul valorilor ponderate la risc ale expunerilor garantate cu garanția financiară se poate utiliza metoda simplă a garanțiilor financiare în condițiile secțiunii 4 sau metoda extinsă a garanțiilor financiare în condițiile secțiunii 5 din prezentul capitol.

74. Băncile utilizează metoda simplă a garanțiilor financiare sau metoda extinsă a garanțiilor financiare.

Secțiunea a 4-a. Metoda simplă a garanțiilor financiare

75. Conform metodei simple a garanțiilor financiare, băncile trebuie să atribuie unei garanții financiare eligibile o valoare egală cu valoarea sa de piață, determinată în conformitate cu punctul 49 subpunctul 4).

76. Băncile trebuie să atribuie acelor părți din valorile expunerilor care sunt garantate cu valoarea de piață a garanției reale eligibile ponderea de risc pe care ar atribui-o în temeiul actului normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate, dacă banca creditoare ar avea o expunere directă față de instrumentul care constituie garanția reală. În acest scop, valoarea expunerii unui element extrabilanțier trebuie să fie egală cu 100 % din valoarea elementului și nu cu valoarea expunerii elementului extrabilanțier determinată în baza actului normativ sus-indicat.

77. Ponderea de risc aferentă părții garantate trebuie să fie de cel puțin 20 %, cu excepția cazurilor specificate la punctele 79-82.

78. Băncile trebuie să aplice părții negarantate a valorii expunerii ponderea de risc pe care acestea ar atribui-o unei expuneri negarantate față de contraparte, în temeiul actului normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate.

79. Băncile atribuie o pondere de risc de 0 % părții garantate a expunerii care provine din tranzacția de răscumpărare și din operațiuni de dare sau luare de valori mobiliare cu împrumut care îndeplinește criteriile prevăzute la secțiunea 8 din prezentul capitol. În cazul în care contrapartea cu care s-a efectuat tranzacția nu este un participant principal pe piață, băncile trebuie să atribuie o pondere de risc de 10 %.

80. Băncile atribuie o pondere de risc de 0 %, în limita acoperirii cu garanții reale, valorilor expunerilor pentru instrumentele financiare derivate supuse unei marcări zilnice la piață, care sunt garantate cu mijloace bănești sau cu instrumente asimilate mijloacelor bănești, dacă nu există nicio neconcordanță de monede.

81. Băncile atribuie o pondere de risc de 10 %, în limita acoperirii cu garanții reale, valorilor expunerilor ale tranzacțiilor de tipul celor menționate la punctul 80, dar garantate cu titluri de datorie emise de administrații centrale sau de bănci centrale, cărora le este atribuită o pondere de risc de 0 % conform temeiul actului normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate.

82. În cazul altor tranzacții decât cele menționate la punctele 79-81, băncile pot atribui o pondere de risc de 0 % dacă expunerea și garanția reală sunt denominate în aceeași monedă și dacă este îndeplinită una din următoarele condiții:

1) garanția reală reprezintă mijloacele bănești sub formă de depozit sau instrument asimilat mijloacelor bănești;

2) garanția reală este constituită sub formă de titluri de datorie emise de administrații centrale sau de bănci centrale, care sunt eligibile pentru atribuirea unei ponderi de risc de 0 % în temeiul actului normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate și a căror valoare de piață a fost diminuată cu 20 %.

83. În scopul punctelor 81 și 82, titlurile de datorie emise de administrații centrale sau de bănci centrale, de asemenea, includ:

1) titluri de datorie emise de administrații regionale sau de autorități locale, dacă expunerile față de acestea se tratează ca expuneri față de administrația centrală în a cărei jurisdicție acestea sunt stabilite, în conformitate cu temeiul actului normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate;

2) titluri de datorie emise de bănci de dezvoltare multilaterală, cărora li se atribuie o pondere de risc de 0 %;

3) titluri de datorie emise de organizații internaționale, cărora li se atribuie o pondere de risc de 0 %;

4) titluri de datorie emise de entități din sectorul public care se tratează ca expuneri față de administrații centrale, în conformitate cu actul normativ nominalizat supra.

Secțiunea a 5-a. Metoda extinsă a garanțiilor financiare

84. La evaluarea garanțiilor financiare în scopul aplicării metodei extinse a garanțiilor financiare, pentru a ține seama de volatilitatea prețurilor, băncile trebuie să aplice ajustările de volatilitate valorii de piață a garanției reale, astfel cum se prevede la secțiunile 6-8 din prezentul capitol.

85. În cazul în care garanția reală și expunerea-suport sunt denominate în monede diferite, băncile trebuie să adauge la ajustarea de volatilitate adecvată garanției reale indicate la punctul 84 o ajustare care să reflecte volatilitatea monedei, astfel cum se prevede la secțiunile 6-8 din prezentul capitol.

86. În cazul tranzacțiilor cu instrumente financiare derivate extrabursiere acoperite de acorduri de compensare, dacă există o neconcordanță între moneda garanției reale și moneda de decontare, băncile trebuie să aplice o ajustare de volatilitate care să reflecte volatilitatea monedei. Chiar dacă în tranzacțiile acoperite de acordul de compensare sunt implicate mai multe monede, băncile trebuie să aplice o singură ajustare de volatilitate.

87. Băncile trebuie să calculeze valoarea ajustată în funcție de volatilitate a garanției reale (C_{VA}), pe care acestea trebuie să o ia în considerare, după cum urmează:

$$C_{VA} = C \cdot (1 - H_C - H_{fx})$$

unde:

C = valoarea garanției reale;

H_C = ajustarea de volatilitate adecvată garanției reale, calculată în conformitate cu secțiunile 6 și 8 din prezentul capitol;

H_{fx} = ajustarea de volatilitate adecvată neconcordanței de monede, calculată în conformitate cu secțiunile 6 și 8 din prezentul capitol.

88. Băncile trebuie să utilizeze formula prevăzută de punctul 87 la calculul valorii ajustate în funcție de volatilitate a garanției reale pentru toate tranzacțiile, cu excepția celor tranzacții care fac obiectul acordurilor-cadru de compensare recunoscute, cărora li se aplică dispozițiile secțiunii 2 din prezentul capitol.

89. Băncile trebuie să calculeze valoarea ajustată în funcție de volatilitate a expunerii (E_{VA}), pe care acestea trebuie să o ia în considerare, după cum urmează:

$$E_{VA} = E \cdot (1 + H_E)$$

unde:

E = valoarea expunerii, care ar fi determinată în conformitate cu actului normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate, dacă expunerea nu ar fi garantată;

H_E = ajustarea de volatilitate adecvată expunerii, calculată în conformitate cu Secțiunile 6 și 8 din prezentul capitol;

90. Fără a aduce atingere punctului 89, în cazul tranzacțiilor cu instrumente financiare derivate extrabursiere, băncile trebuie să calculeze E_{VA} după cum urmează:

$$E_{VA} = E$$

91. În vederea calculării valorii E menționate la punctul 90, valoarea expunerii unui element extrabilanțier indicat în actul normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate trebuie să fie 100 % din valoarea elementului respectiv și nu valoarea expunerii indicată în actul normativ menționat supra.

92. Băncile trebuie să calculeze valoarea ajustată integral a expunerii (E^*), ținând seama atât de volatilitate, cât și de efectele de diminuare a riscului ale garanției reale, după cum urmează:

$$E^* = \max \{0, E_{VA} - C_{VAM}\}$$

unde:

E_{VA} = valoarea ajustată în funcție de volatilitate a expunerii, astfel cum a fost calculată la punctele 89 și 90;

C_{VAM} = C_{VA} indicată la punctul 87, ajustată suplimentar pentru orice neconcordanță de scadențe, în conformitate cu dispozițiile din titlul V.

93. Băncile trebuie să calculeze ajustările de volatilitate utilizând abordarea bazată pe ajustări de volatilitate reglementate menționată la secțiunea 6 din prezentul capitol.

94. În cazul în care garanția reală constă într-un număr de elemente eligibile, băncile trebuie să calculeze ajustarea de volatilitate (H) după cum urmează:

$$H = \sum_i a_i H_i$$

unde:

a_i = ponderea valorii unui element eligibil i în valoarea totală a garanției reale;

H_i = ajustarea de volatilitate aplicabilă elementului eligibil i .

*Secțiunea a 6-a. Ajustările de volatilitate reglementate în cadrul
metodei extinse a garanțiilor financiare*

95. Băncile trebuie să utilizeze ajustările de volatilitate reglementate, prevăzute în tabelele 1-4 din prezentul punct, în condițiile în care realizează reevaluări zilnice.

AJUSTĂRI DE VOLATILITATE

Tabelul 1

Nivelul de calitate a creditului cu care este asociată evaluarea creditului pentru titlul de datorie	Scadența reziduală	Ajustările de volatilitate pentru titlurile de datorie emise de entitățile descrise la punctul 25 subpunctele 2) și 3)			Ajustările de volatilitate pentru titlurile de datorie emise de entitățile descrise la punctul 25 subpunctele 4) și 5)		
		Perioadă de lichidare de 20 zile lucrătoare (%)	Perioadă de lichidare de 10 zile lucrătoare (%)	Perioadă de lichidare de 5 zile lucrătoare (%)	Perioadă de lichidare de 20 zile lucrătoare (%)	Perioadă de lichidare de 10 zile lucrătoare (%)	Perioadă de lichidare de 5 zile lucrătoare (%)
1	≤ 1 an	0,707	0,5	0,354	1,414	1	0,707
	> 1 ≤ 5 ani	2,828	2	1,414	5,657	4	2,828
	> 5 ani	5,657	4	2,828	11,314	8	5,657
2-3	≤ 1 an	1,414	1	0,707	2,828	2	1,414
	> 1 ≤ 5 ani	4,243	3	2,121	8,485	6	4,243
	> 5 ani	8,485	6	4,243	16,971	12	8,485
4	≤ 1 an	21,213	15	10,607	N/A	N/A	N/A
	> 1 ≤ 5 ani	21,213	15	10,607	N/A	N/A	N/A
	> 5 ani	21,213	15	10,607	N/A	N/A	N/A

Tabelul 2

Nivelul de calitate a creditului cu care este asociată evaluarea creditului pentru titlul	Ajustările de volatilitate pentru titlurile de datorie emise de entitățile descrise la punctul 25 subpunctele 2) și 3) care beneficiază de evaluări ale creditului pe termen scurt	Ajustările de volatilitate pentru titlurile de datorie emise de entitățile descrise la punctul 25 subpunctele 4) și 5) care beneficiază de evaluări ale creditului pe termen scurt
---	--	--

de datorie pe termen scurt						
	Perioadă de lichidare de 20 zile lucrătoare (%)	Perioadă de lichidare de 10 zile lucrătoare (%)	Perioadă de lichidare de 5 zile lucrătoare (%)	Perioadă de lichidare de 20 zile lucrătoare (%)	Perioadă de lichidare de 10 zile lucrătoare (%)	Perioadă de lichidare de 5 zile lucrătoare (%)
1	0,707	0,5	0,354	1,414	1	0,707
2-3	1,414	1	0,707	2,828	2	1,414

Tabelul 3
Alte tipuri de garanții reale sau de expuneri

	Perioadă de lichidare de 20 zile lucrătoare (%)	Perioadă de lichidare de 10 zile lucrătoare (%)	Perioadă de lichidare de 5 zile lucrătoare (%)
Titluri de capital incluse într-un indice principal, obligațiuni convertibile incluse într-un indice principal	21,213	15	10,607
Alte titluri de capital sau obligațiuni convertibile cotate la o bursă recunoscută	35,355	25	17,678
Mijloace bănești	0	0	0
Aur	21,213	15	10,607

Tabelul 4
Ajustarea de volatilitate pentru neconcordanța de monede

Perioadă de lichidare de 20 zile lucrătoare (%)	Perioadă de lichidare de 10 zile lucrătoare (%)	Perioadă de lichidare de 5 zile lucrătoare (%)
11,314	8	5,657

96. Calcularea ajustărilor de volatilitate în conformitate cu punctul 95 este supusă următoarelor condiții:

1) pentru tranzacțiile de creditare garantate, perioada de lichidare trebuie să fie de 20 de zile lucrătoare;

2) pentru tranzacțiile de răscumpărare (cu excepția cazului în care astfel de tranzacții implică transferul de mărfuri sau de drepturi garantate referitoare la proprietatea asupra mărfurilor) și pentru operațiunile de dare sau luare de valori mobiliare cu împrumut, perioada de lichidare trebuie să fie de 5 zile lucrătoare;

3) pentru alte operațiuni ajustate la condițiile pieței de capital, perioada de lichidare trebuie să fie de 10 zile lucrătoare.

97. Nivelul de calitate a creditului cu care este asociată o evaluare a creditului pentru un titlu de datorie, menționat în tabelele de la punctul 95 și la punctele 99-101, este nivelul de calitate a creditului cu care este asociată evaluarea creditului de către Banca Națională a Moldovei în

conformitate cu actul normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate.

98. În vederea determinării nivelului de calitate a creditului cu care este asociată evaluarea creditului pentru titlul de datorie, menționat la punctul 97, se aplică, de asemenea, punctul 29.

99. Pentru valorile mobiliare neeligibile sau pentru mărfurile date cu împrumut sau vândute în cadrul tranzacțiilor de răscumpărare sau al operațiunilor de dare sau luare de valori mobiliare sau mărfuri cu împrumut, ajustarea de volatilitate este aceeași ca și pentru titlurile de capital neincluse în indicele principal dar cotate la o bursă recunoscută.

100. Pentru unitățile eligibile deținute în OPC, ajustarea de volatilitate este media ponderată a ajustărilor de volatilitate care s-ar aplica activelor în care fondul a investit, având în vedere perioada de lichidare a tranzacției specificată la punctul 96. Dacă banca nu are cunoștință de activele în care a investit fondul, ajustarea de volatilitate este cea mai mare ajustare de volatilitate care s-ar aplica oricărui activ în care fondul are dreptul să investească.

101. Pentru titlurile de datorie care nu beneficiază de rating emise de bănci și satisfac criteriile de eligibilitate prevăzute la punctul 28, ajustarea de volatilitate este aceeași ca și pentru valori mobiliare emise de bănci sau de societăți, care au o evaluare externă a creditului asociată cu nivelul 2 sau 3 de calitate a creditului.

Secțiunea a 7-a. Majorarea ajustărilor de volatilitate în cadrul metodei extinse a garanțiilor financiare

102. Ajustările de volatilitate prevăzute la secțiunea 6 din prezentul capitol sunt cele pe care o bancă trebuie să le aplice dacă efectuează o reevaluare zilnică.

103. Dacă frecvența reevaluării este mai mică decât zilnică, băncile trebuie să aplice ajustări de volatilitate mai mari. Băncile trebuie să le calculeze prin majorarea ajustărilor de volatilitate rezultate din reevaluarea zilnică, utilizând următoarea formulă a rădăcinii pătrate a raportului perioadelor de deținere:

$$H = H_M \cdot \sqrt{\frac{N_R + (T_M - 1)}{T_M}}$$

unde:

H = ajustarea de volatilitate care trebuie aplicată (majorată);

H_M = ajustarea de volatilitate în cazul în care se efectuează reevaluarea zilnică;

N_R = numărul efectiv de zile lucrătoare dintre reevaluări;

T_M = perioada de lichidare pentru respectivul tip de tranzacție.

Secțiunea a 8-a. Condiții de aplicare a unei ajustări de volatilitate de 0 % în cadrul metodei extinse a garanțiilor financiare

104. În ceea ce privește tranzacțiile de răscumpărare și operațiunile de dare sau luare de valori mobiliare cu împrumut, băncile pot aplica o ajustare de volatilitate de 0 % (în loc să aplice ajustările de volatilitate calculate în conformitate cu secțiunile 6 și 7 din prezentul capitol), dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

1) atât expunerea, cât și garanția reală constau în mijloace bănești sau titluri de datorie emise de administrații centrale sau de bănci centrale, în sensul punctului 25 subpunctele 1) și 2), și eligibile pentru atribuirea unei ponderi de risc de 0 % în temeiul Regulamentului cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate;

2) atât expunerea, cât și garanția reală sunt denumite în aceeași monedă;

3) fie scadența tranzacției nu depășește o zi, fie atât expunerea, cât și garanția reală sunt supuse marcării zilnice la piață sau fac obiectul ajustării zilnice a marjei (margin);

4) în cazul eșecului contrapărții de a ajusta marja (re-margin), perioada dintre ultima marcă la piață, înainte de eșec de a ajusta marja, și momentul realizării garanției reale nu depășește patru zile lucrătoare;

5) tranzacția este decontată în cadrul unui sistem de decontare adecvat pentru tipul de tranzacție respectiv;

6) documentația care acoperă acordul sau tranzacția este documentația standard utilizată pe piață pentru tranzacții de răscumpărare sau pentru operațiuni de dare sau luare de valori mobiliare cu împrumut, pentru valori mobiliare respective;

7) tranzacția este guvernată de documentația care prevede rezilierea imediată a tranzacției, în cazul în care contrapartea nu respectă obligația de a livra mijloace bănești sau valori mobiliare ori de a furniza marjă, sau nu îndeplinește alte obligații;

8) contrapartea este considerată un participant principal pe piață.

105. Participanții principali pe piață menționați la punctul 104 subpunctul 8) cuprind următoarele entități:

1) entitățile menționate la punctului 25 subpunctele 1) și 2), dacă expunerilor față de acestea li se atribuie o pondere de risc de 0 % în temeiul actului normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate;

2) bănci din Republica Moldova;

3) OPC-urile reglementate din Republica Moldova care fac obiectul cerințelor de capital sau de îndatorare;

4) fonduri de pensii reglementate din Republica Moldova;

5) organizații de compensare recunoscute din Republica Moldova.

Secțiunea a 9-a. Calculul valorilor ponderate la risc ale expunerilor în cadrul metodei extinse a garanțiilor financiare

106. Băncile trebuie să utilizeze valoarea ajustată integral a expunerii (E^*) calculată în conformitate cu punctul 92 ca valoare a expunerii pentru scopul actului normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate.

107. În cazul elementelor extrabilanțiere băncile, pentru a obține valoarea expunerii, trebuie să utilizeze valoarea ajustată integral a expunerii (E^*) ca valoare la care trebuie să fie aplicate ponderile de risc indicate în actul normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate.

Secțiunea a 10-a. Alte tipuri de protecție finanțată a creditului

108. Dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la punctul 51, depozitul constituit la o bancă terță prevăzut la punctul 35 subpunctul 1) poate fi tratat drept garanție furnizată de banca terță.

109. Instrumentele răscumpărate la cerere, care sunt eligibile în temeiul punctului 35 subpunctul 2), pot fi tratate de către bănci drept garanție furnizată de banca emitentă /societatea de investiții emitentă. Valoarea protecției creditului eligibile este următoarea:

1) dacă instrumentul va fi răscumpărat la valoarea sa nominală, valoarea protecției este această sumă;

2) dacă instrumentul va fi răscumpărat la prețul de piață, valoarea protecției este valoarea instrumentului evaluat în același mod ca titlurile de datorie care îndeplinesc condițiile prevăzute la punctul 28.

Capitolul IX. Calculul efectelor în cazul protecției nefinanțate a creditului

Secțiunea 1. Evaluare

110. În scopul calculării efectelor protecției nefinanțate a creditului în conformitate cu prezentul capitol, valoarea protecției nefinanțate a creditului (G) este suma pe care furnizorul de protecție s-a angajat să o plătească în cazul în care debitorul intră în stare de nerambursare sau nu plătește, ori dacă se produc alte evenimente de credit specificate.

111. În cazul instrumentelor financiare derivate de credit care nu includ ca eveniment de credit restructurarea obligației-suport, care implică anularea sau amânarea plății principalului, a dobânzii sau a comisioanelor și are ca rezultat un eveniment de pierdere din credit, se aplică următoarele:

1) dacă suma pe care furnizorul de protecție s-a angajat să o plătească nu depășește valoarea expunerii, băncile trebuie să reducă valoarea protecției creditului, calculată în conformitate cu punctul 110, cu 40 %;

2) dacă suma pe care furnizorul de protecție s-a angajat să o plătească depășește valoarea expunerii, valoarea protecției creditului nu trebuie să fie mai mare de 60% din valoarea expunerii.

112. Dacă protecția nefinanțată a creditului și expunerea sunt denominate în monede diferite, băncile trebuie să reducă valoarea protecției creditului prin aplicarea unei ajustări de volatilitate după cum urmează:

$$G^* = G \cdot (1 - H_{fx})$$

unde:

G^* = valoarea protecției creditului ajustată în funcție de riscul valutar,

G = valoarea nominală a protecției creditului,

H_{fx} = ajustarea de volatilitate pentru orice neconcordanță de monede între protecția creditului și obligația-suport, determinată în conformitate cu punctul 113. Dacă nu există neconcordanță de monede, H_{fx} este egală cu zero.

113. Băncile trebuie să bazeze ajustările de volatilitate pentru orice neconcordanță de monede pe o perioadă de lichidare de 10 zile lucrătoare, presupunând că se efectuează o reevaluare zilnică, și calculează acestea conform abordării bazate pe ajustări de volatilitate reglementate, după cum se prevede la capitolul VIII secțiunea 6. Băncile trebuie să majoreze ajustările de volatilitate în conformitate cu capitolul VIII secțiunea 7.

Secțiunea a 2-a. Calculul valorilor ponderate la risc ale expunerilor în cadrul abordării standardizate

114. Pentru scopul actului normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate, băncile trebuie să calculeze valorile ponderate la risc ale expunerilor conform următoarei formule:

$$\max \{0, E - G_A\} \cdot r + G_A \cdot g$$

unde:

E = valoarea expunerii în conformitate cu actul normativ menționat supra; în acest scop, valoarea expunerii unui element extrabilanțier este egală cu 100 % din valoarea elementului și nu cu valoarea expunerii elementului extrabilanțier determinată conform actului normativ nominalizat;

G_A = valoarea protecției pentru riscul de credit calculată în conformitate cu punctul 112 din prezentul regulament (G^*) și ajustată suplimentar pentru orice neconcordanță de scadențe prevăzută în Titlul V;

r = ponderea de risc a expunerilor față de debitor, cum este specificat în actul normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate;

g = ponderea de risc a expunerilor față de furnizorul de protecție, cum este specificat în actul normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate.

115. Dacă valoarea protejată (G_A) este mai mică decât expunerea (E), băncile pot aplica formula specificată la punctul 114 numai dacă părțile protejate și cele neprotejate ale expunerii au același rang, adică banca și garantul împart pierderile în mod proportional.

116. Băncile pot extinde tratamentul preferențial aferent expunerilor față de administrații centrale sau bănci centrale prevăzute în actul normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate, asupra expunerilor sau a părților din expuneri garantate de administrația centrală sau de banca centrală, în cazul în care garanția este denominată în moneda națională a debitorului, iar expunerea este finanțată în aceeași monedă.

Titlul V. Neconcordanța de scadențe

Capitolul X. Cerințe pentru eligibilitatea protecției creditului în cazul neconcordanței de scadență

117. În scopul calculării valorilor ponderate la risc ale expunerilor, neconcordanța de scadențe are loc atunci când scadența reziduală a protecției creditului este mai mică decât cea a expunerii protejate.

118. Dacă protecția are o scadență reziduală mai mică de trei luni și scadența protecției este mai mică decât scadența expunerii-suport, protecția respectivă nu se califică drept protecție a creditului eligibilă.

119. În cazul în care există o neconcordanță de scadențe, protecția creditului nu se consideră ca eligibilă, dacă scadența inițială a protecției este mai mică de 1 an.

Capitolul XI. Scadența protecției creditului

120. Sub rezerva unei limite maxime de 5 ani, scadența efectivă a activului-suport este cea mai lungă perioadă posibilă, rămasă până la momentul la care este stabilită îndeplinirea obligațiilor de către debitor.

121. Sub rezerva punctelor 122 și 123, scadența protecției creditului este perioada până la cea mai apropiată dată la care protecția poate expira sau poate fi reziliată.

122. Dacă există o opțiune de a înceta protecția, aflată la discreția vânzătorului protecției, băncile trebuie să considere scadența protecției ca fiind perioada până la cea mai apropiată dată la care opțiunea respectivă poate fi exercitată.

123. Dacă există o opțiune de a înceta protecția, aflată la discreția cumpărătorului protecției, iar prevederile contractului în baza căruia s-a stabilit protecția conțin un stimulent pozitiv pentru exercitarea acestei opțiuni de către banca înainte de scadența contractuală, banca trebuie să considere scadența protecției ca fiind perioada până la cea mai apropiată dată la care opțiunea respectivă poate fi exercitată. În caz contrar, banca poate considera că o astfel de opțiune nu afectează scadența protecției.

124. Dacă nu este împiedicată rezilierea unui instrument financiar derivat de credit înainte de expirarea oricărei perioade de grație necesare ca starea de nerambursare a obligației-suport să se producă în urma unei neplăți, băncile trebuie să reducă scadența protecției cu durata perioadei de grație.

Capitolul XII. Evaluarea protecției

125. În cazul tranzacțiilor supuse protecției finanțate a creditului în cadrul metodei simple a garanțiilor financiare, dacă există o neconcordanță între scadența expunerii și scadența protecției, garanția reală nu este considerată protecție finanțată a creditului eligibilă.

126. În cazul tranzacțiilor supuse protecției finanțate a creditului în cadrul metodei extinse a garanțiilor financiare, băncile trebuie să reflecte scadența protecției creditului și scadența expunerii în valoarea ajustată a garanției reale conform următoarei formule:

$$C_{VAM} = C_{VA} \cdot \frac{t - t^*}{T - t^*}$$

unde:

C_{VA} = valoarea cea mai mică dintre valoarea ajustată în funcție de volatilitate a garanției reale, specificată la punctul 87, și valoarea expunerii;

t = valoarea cea mai mică dintre numărul de ani rămași până la data scadenței protecției creditului, calculată în conformitate cu Capitolul XI, și valoarea T ;

T = valoarea cea mai mică dintre numărul de ani rămași până la data scadenței expunerii, calculată în conformitate cu capitolul XI, și cinci ani;

$t^* = 0,25$.

În formula de calcul a valorii ajustate integral a expunerii (E^*), prevăzută la punctul 92, băncile trebuie să utilizeze C_{VAM} ca C_{VA} ajustată suplimentar pentru neconcordanța de scadențe.

127. În cazul tranzacțiilor supuse protecției nefinanțate a creditului, băncile trebuie să reflecte scadența protecției creditului și scadența expunerii în valoarea ajustată a protecției creditului conform următoarei formule:

$$G_A = G^* \cdot \frac{t - t^*}{T - t^*}$$

unde:

G_A = valoarea G^* ajustată pentru orice neconcordanță de scadențe;

G^* = valoarea protecției ajustată pentru orice neconcordanță de monede;

t = valoarea cea mai mică dintre numărul de ani rămași până la data scadenței protecției creditului, calculată în conformitate cu capitolul X, și valoarea T ;

T = valoarea cea mai mică dintre numărul de ani rămași până la data scadenței expunerii, calculată în conformitate cu capitolul XI, și cinci ani;

$t^* = 0,25$.

Băncile trebuie să utilizeze G_A ca valoare a protecției pentru scopurile capitolul IX.

Titlul VI. Tehnici de diminuare a riscului de credit pentru un coș de expuneri

Capitolul XIII. Instrumente financiare derivate de credit de tipul first-to-default (primul caz de nerambursare)

128. Dacă o bancă obține pentru o serie de expuneri (coș de expuneri) o protecție a creditului care prevede că prima stare de nerambursare care survine în legătură cu aceste expuneri declanșează plata și că acest eveniment de credit conduce la terminarea contractului de protecție, banca poate să modifice calculul valorii ponderate la risc a expunerii pentru expunerea care ar produce, în lipsa protecției creditului, cea mai mică valoare ponderată la risc a expunerii, în conformitate cu prezentul regulament. Valoarea ponderată la risc a expunerii este cea calculată conform actului normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate.

129. Tratamentul prevăzut la prezentul capitol se aplică numai în cazul în care valoarea expunerii este mai mică sau egală cu valoarea protecției creditului.

Capitolul XIV. Instrumente financiare derivate de credit de tipul nth-to-default (al n-lea caz de nerambursare)

130. Dacă protecția creditului prevede că starea de nerambursare de ordinul n care survine în legătură cu expunerile (coș de expuneri) declanșează plata, banca care cumpără protecția poate să o recunoască în vederea calculării valorilor ponderate la risc ale expunerilor numai dacă a obținut protecție și pentru stările de nerambursare de la 1 la $n-1$, sau dacă au avut deja loc $n-1$ stări de nerambursare. În astfel de cazuri, banca poate să modifice calculul valorii ponderate la risc a expunerii pentru expunerea care ar produce, în lipsa protecției creditului, cea mai mică a n -lea valoarea ponderată la risc a expunerii, în conformitate cu prezentul regulament. Valoarea ponderată la risc a expunerii este cea calculată conform actului normativ al Băncii Naționale a Moldovei aferent tratamentului riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate.

131. Tratamentul prevăzut la prezentul capitol se aplică numai în cazul în care valoarea expunerii este mai mică sau egală cu valoarea protecției creditului.

132. Toate expunerile care fac parte dintr-un coș de expuneri trebuie să îndeplinească cerințele stabilite la punctele 40 și 41 și la punctul 62 subpunctul 4).